

Н ТУЫ

МИТЕТИНІҢ, ЕНБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛЫСТЫҚ
ІАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТИНІҢ ГАЗЕТІ

4 декабрь Жексенбі Шығуына 33 жыл
жеке саны 20 тыйын.

Мал шаруашылығын шындап өркендету ма-
дың санын көбейтуді оның сапасын жаппай жа-
сартып, өнімділігін арттырумен дұрыс ұштасты-
білгенде ғана мүмкін болады.

Г. М. МАЛЕНКОВ.

ғын жедел з етейік

у жөніндегі тапсырма-
де орындалуын қамтама-
Селонь электрлендіруді
ете беру, электр станция-
у жоспарларын орындау
саникаландырудың аса ма-
олып табылады.

ылығын мықтап өркенде-
сіруді малдың сапасын
түмен және өнімділігін
тастырғанда ғана мүмкін.
Коммунистік партиясы Ор-
нің пленумы мал шаруашы-
лігін арттыру мәселелеріне
сәне ауылшаруашылық ор-
назар аударуға тиіс деп
Малды тұқымына қарай
жоспарын сақтау, асыл-
старын жақсарту, колхоз-
дардың өндірісіне рес-
пен малдардың жаңа тү-
мен енгізу және қолда бар
етілдіре беру, малдың
ы мен күтімін жақсарту
лығының өнімділігін шү-
ң жолы осындай. Бәзір
ойдағыдай өткізуге ерек-
ылуға тиіс. Мал қыстату-
у үшін, мал шаруашылы-

Республиканың мал шаруашылығын онан әрі өркендету шаралары туралы

Қазақстан КП Орталық Комитетінің секретары Ж. ШАЯХМЕТОВ
жолдастың Қазақстан КП Орталық Комитетінің II пленумының
1952 жылғы 1 декабрьде жасаған баяндамасы

Жолдастар!

Коммунистік партияның XIX съезі бес-
сінші бесжылдықта социалистік ауыл
шаруашылығын онан сайын мықтап өр-
кендету программасын белгіледі.

Съезд СССР-ны өркендетудің 1951 —
1955 жылдарға арналған бесінші бес-
жылдық жоспары жөніндегі директива-
ларда былай деп көрсетті: «Ауыл шаруа-
шылығы жөніндегі басты міндет алдағы
уақытта да барлық ауылшаруашылық да-
қылдарының шығымдылығын арттыру,
қоғамдық малдың санын онан әрі көбей-
ту, сонымен қатар оның өнімділігін едәуір
арттыру, колхоздардың қоғамдық ша-
руашылығын онан әрі нығайтып, өркен-
дету жолымен егіншілік пен мал шаруа-
шылығының жалпы және товарлы өнімін
ұлғайту, ауыл шаруашылығында озат
техника мен агрономиялық мәдениетті өн-
діру негізінде совхоздар мен МТС-тердің

шөп машинасы, 2.000 трактор тырмасы,
1.500 трактор сүйретпесі, 1.500 шөп
жыйнағыш-шөмеле салғыш, 1.500 трак-
тор мая үйгіші, 150 скрепер, 200 буль-
дозер, 120 грейдер беріледі. Мұның өзі
біздің бұған дейін жылма-жыл алып кел-
генімізден едәуір асып түседі.

Одақтық үкмет 1953 жылы колхоздар-
дың өзіне Орталық тұтынушылар одағы
арқылы 900 мың текшеметр құрылыс
ағаштарын, 20 мың бағана сатуға ұйғар-
ды. Ал, біздің жылма-жыл барлық систе-
малар (Орталық тұтынушылар одағы, Се-
лолық құрылыс жоғарғы басқармасы,
Совхоз құрылысы басқармасы, Су шаруа-
шылығы жоғарғы басқармасы, Су ша-
руашылығы министрлігі және басқалары)
арқылы алатын ағашымыз 732 мың тек-
шеметрден аспайтын, оның ішінде кол-
хоздар 562 мың текшеметр ағаш алатын.

Біздің республикамызға орташа есеппен 200

төлдейтін малды шағылыстыруға әзірлеу
керек, қолдан ұрықтандыратын пункттер-
ді көбейтіп, қолдан ұрықтандырушы тех-
ник кадрларын даярлау керек.

Бесіншіден, колхоздар үшін 1949 жы-
лы белгіленген мал санының минимумы
болуына барлық күшті жұмсау керек. Ал,
колхоздардың, партия, совет және ауыл-
шаруашылық органдарының көптеген бас-
шылары мұндай белгіленген мөлшердің
бар екенін, бұл жоспарды орындау керек
екенін ұмытты.

Колхоздар мен совхоздардағы қоғамдық
малды көбейтумен бірге республикамыз-
дың партия және совет органдары кол-
хозшылардың жеке меншігіндегі малды,
әсересе, қойды, ауылшаруашылық артелі-
нің Уставында белгіленген мөлшерде кө-
бейту шараларын қолдануға міндетті.

Партия, совет және ауылшаруашылық
органдарының басшылары колхозшылар-

сымда алады. Талдықорған облысы
Ленин атындағы совхозын мысалға кел-
тейік. Бұл совхозда сыйырдан сүт
жыл маусымдарына бөлгенде мынадай

Жылдар	жыл бойына әрбір сыйырдан алынған сүт (литр есебімен)	Оның ішінде малдың қолда бағылған маусым- дарына
1949	3.005	1.25
1950	3.665	1.73
1951	3.920	1.76

Біз жылдың қай маусымында болса
малдың мол өнімді болуын қамтамасыз
етуге міндеттіміз.

Қойдың жүндестігін мықтап артты-
ру және тұқымдық сапасын жақсарту үш-
а) биязы жүнді, жартылай биязы 2

лық колхозшылар, МТС, машина-малшаруашылық станциялары және совхоз қызметкерлері үшін кәзір қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарын толық және асыра орындау жолында ойдағыдай күрес жүргізуден артық маңызды және жауапты міндет жоқ деп санайды.

Бұл міндетті орындаудың жолдары қандай? Мал шаруашылығын әр жақты дамудың даңғыл жолына шығару үшін не істеу қажет?

Мал шаруашылығын жедел өркендетудің шешуші шарты барлық колхоздар мен совхоздарда берік жемшөп қорын жасау болып табылады. Жемшөп дайындаудағы артта қалушылық — мал санын өсірудегі және оның өнімділігін арттырудағы негізгі бөгет. Колхоздар мен совхоздарда шөп егу нашар өркендетілген, құнарлы жемшөп аз өндіріледі.

Берік жемшөп қорын жасау үшін барынша жігерлілік пен табандылық көрсету қажет. Жемшөп дайындауға және оны дұрыс пайдалануға немқұрайды қараушылықты, жеке облыстардың басшыларында болып отырған тілемсектік пиғылдарды жою керек. Жемшөп үшін күресте бірде-бір күнді текке жібермеу керек. Шөп шабуға, жайып суаруға дайындықты кәзірден-ақ кеңінен өрістету керек, кадрларды даярлауды алдын-ала ұйымдастыру қажет.

Мал шаруашылығын өркендетудің екінші бір шешуші факторы — барлық малды қора-жаймен қамтамасыз ету болып табылады. Алайда, мал қораларын салу жоспары мүлде қанағаттанғысыз жүзеге асырылуда.

Мал шаруашылығында еңбекті көп керек ететін жұмыс түрлерін механикаландырудың маңызы ерекше зор. Машина-трактор және машина-малшаруашылық станцияларының мал шаруашылығын өркендетудегі өз ролін арттыру үшін барлық мүмкіншіліктері бар. Бұл үшін жемшөп дайындау және өңдеу жөніндегі жұмыстарды механикаландыру, қойды электр күшімен қырку, фермаларда еңбекті көп керек ететін басқа да жұмыстарды

ғына басшылық ету істі жете білуге, озат ғылым мен техниканың талانتарын, озаттардың тәжірибесін есепке алуға негізделген болуы тиіс.

Ауыл шаруашылығын өркендету мүдделері колхоздардың, МТС-тердің және совхоздардың бастауыш партия ұйымдарының ролін, мемлекеттік жоспардың орындалуына олардың жауапкершілігін арттыруды талап етеді. Облыстық және аудандық партия комитеттері бастауыш партия ұйымдарының мал шаруашылығын өркендетудің барлық мәселелерімен терең шұғылданып отыруларына күнделікті көмектесуге міндетті.

Істің табысты болуы кадрларға байланысты. Біздің елімізде малшының еңбегі құрметке бөленген. Шопандардың, сауыншылардың, бақташылардың және басқа да мал шаруашылығы қызметкерлерінің құрамын алдыңғы қатарлы колхозшылардан, ең алдымен коммунистер мен комсомолецтерден толықтырып отыру керек. Малшы кадрларды өсіру және тәрбиелеу, озаттар қатарын көбейту, олардың мәдени-тұрмыс қажеттеріне күнделікті қамқорлық жасап отыру — партия ұйымдарының, колхоздар мен совхоздар басшыларының бірінші кезектегі борышы.

Бұқаралық-саяси жұмысты күшейту, ауыл-село еңбекшілерінің қалың бұқарасы арасында коммунистік партияның XIX съезінің тарихи қарарларын кеңінен насихаттау республика алдына қойылған аса маңызды міндеттерді ойдағыдай орындаудың кеңілі болып табылады. Партия ұйымдары колхозшылардың, МТС және совхоз қызметкерлерінің бесжылдық жоспарды толық және асыра орындау жолындағы социалистік жарысына басшылық етіп, артта қалғандардың озаттар дәрежесіне дейін көтерілуіне көмектесулері керек.

Қоғамдық мал шаруашылығын жедел өркендетуді қамтамасыз етейік, сталиндік жаңа бесжылдық алға қойған міндеттерді ойдағыдай орындайық!

(«Социалистік Қазақстан»ның 9 декабрьдегі басмақаласы).

жолына жұмсаумен жауап беруде.

Қазақстанға қаншама көмек көрсетіліп отырғанын мынаның өзінен көруге болады: 1953 жылдың өзінде біздің машина-трактор және машина-малшаруашылық станцияларымызға әртүрлі маркалы 3 мың трактор, 1.500 өздiгiнен жүретін

Мал санын көбейту және мал шаруашылығының өнімділігін арттыру

Біріншіден, малдың өлімін және ерынсыз жұмсалуды тоқтату керек. Малдың шығын болуын тек қыстың қаттылығынан, жемшөп пен мал қораларының жеткіліксіздігінен көруге бола ма? Жоқ, тіпті де онан көруге болмайды. Малдың шығын болуының себебі тек сол — партия, совет және ауылшаруашылық органдары әрбір колхоз бен совхоздағы мал шаруашылығының жайын ай сайын тексеріп отырмайды, мезгілінде тиісті шаралар қолданбайды, олқылықтың орнын толтыруға мүмкіндік қалмаған кезде ғана абыржый бастайды.

Екіншіден, төлдейтін малды көбейту керек. Бізде төлдейтін малды көбейту ісінің жайы қанағаттанғысыз.

Колхоз секторында төлдейтін малдан: Ақмола, Шығыс Қазақстан, Батыс Қазақстан, Қарағанды, Бөксетау, Қостанай, Павлодар және Семей облыстарында сыйырлар, саулықтар, мегежіндер және биелер азайды.

Төлдейтін малдың азаюының қандай да болса бір ерекше себептері болуы мүмкін бе? Мұндай ешбір ерекше себептер жоқ, қайта төлдейтін малды үнемі көбейте беруге толық жағдай туғызылып отыр.

Төлдейтін малдың азаюы сақдарынан бізде мал санының құрылымы дұрыс қалыптанбады. Колхоздарда жалпы мал ішінде төлдейтін малдың ара салмағы талап етілетін мөлшерден кем. Мұның тек бір ғана себебі бар, ол — төлдейтін малды көбейтпейінше мал шаруашылығын алға бастыруға болмайтынын түсінбеушілік және оны жете бағаламаушылық.

Баяндама қысқартылған стенограмма бойынша басылып отыр.

жолына жұмсаумен жауап беруде. Біз Орталық Комитеттің бұл пленумында істің жайын сын көзімен бағалап, партия мен үкмет қараларының орындалуын қамтамасыз ету үшін, баса күш жұмсап шешуді керек ететін негізгі мәселелерді дұрыс белгілеуге тиістіміз.

Үшіншіден, төлдің алынуын көбейтіп, оның аман сақталуын қамтамасыз ету керек. Бізде бұл істің де жайы тым нашар.

Төл өсірудің мұндай нашар болуының себебі — төлдейтін малды көбейту, төлді көп алып, аман сақтау мал шаруашылығын онан әрі өркендетудің негізгі және шешуші шарты болып табылатынын біздің кейбір жолдастар түсінгісі келмейді.

Әрбір 100 сыйырдан 91 бұзау, әрбір 100 саулықтан 105 қозы, әрбір 100 мегежіннен 1.540 торай, әрбір 100 биеден 75 құлын алып, аман сақтағанда мал шаруашылығын өркендету жоспарын орындауға толық мүмкіншілік бар. Республикамызда төлді мұнан едәуір көп алып өсіріп отырған колхоздар аз емес. Мысалы, Бостандық ауданының Фрунзе атындағы колхозы әрбір 100 саулықтан 128 қозы, Ақсу ауданының Калинин атындағы колхозы 113 қозы алды, Мерке ауданының Жданов атындағы колхозы әрбір 100 сыйырдан 100 бұзау, әрбір 100 биеден 95 құлын, әрбір мегежіннен 15 торай алды. Біз әрбір колхоз бен совхоздың осындай табысқа жетуін міндет етіп алға қоюымыз керек.

Төртіншіден, малды мезгілінде шағылыстырып, төлдейтін малдың қысыр қалуына және іш тастауына қарсы бағыт күрес жүргізіміз керек. Бізде, әсіресе, малды қолдан ұрықтандыру ісі қанағаттанғысыз. Малды мезгілінде шағылыстырмайынша және қолдан ұрықтандырмайынша мал шаруашылығын ойдағыдай өркендетуге болмайтынын әрқашан да естесіңіз керек. Сондықтан өндіргіш малды іріктеуді ұйымдастырып, өндіргіш мал мен

алғанын күн керек.

Біздің ресіті көп алуы шаруашылық Алматы с атындағы жәдары быйыл грамнан сүт ішінде 2.384

Бұл ауд жылға әрбір сүт 2.000— белгіленгенін

Павлодар колхозы, же 1.800 килограмм әрбір сыйырды, ал өте с лограмнан сү

Мұндай мь лады. Бірақ, ісімен көңіл сыйырларды ды дұрыс ұй көп алуға бо осы келтірілг лікті.

Жаңсы азы күтілсе, респ мен совхоздары әрқайсысы

килограмм сүт

Партия, с ауылшаруашы ген басшылар тельдері көп негізінде жаз тиіс дегенді а

Біздің колх дарымыздың осылай болып дұрыс емес. І шығыс облыс маусымы 3— тап сүт алу уақыттың іші

Сыйырлард ұйымдастырға уашылықтар е тіп сүтінің 4

аның мал шаруашылығын онан әрі кендету шаралары туралы

талық Комитетінің секретары Ж. ШАЯХМЕТОВ жолдастың
КП Орталық Комитетінің II пленумында 1952 жылғы
1 декабрьде жасаған баяндамасы

мысқа ең ал-
комсомолецтер

дету, малдың
шен жыйнау,
дай жұмыс-
ның ойдағы-
псырмалардың
колхоздар мен
жеке кол-
ыларына дү-
уіне байланыс

ды колхоздар
сай, мекеме-
а болмайды.
ы бар жұмыс
дауға ауыл-
барлық ма-
лерді, ауыл-
е мал шар-
ытыстыру ке-

н, аудандар-
басшылары,
қ деген сыл-
н өркендету,
мің, оның
шың орында-
шы айынал
сейтіп, жы

бінен малды жемішпен қамтамасыз ету
жұмысын жүргізбей келеді.

Быйыл Ақмола облысының колхоздары мен совхоздарының малды жемішпен қамтамасыз етуі өткен жылғыдан нашар, июль айының өзінде бұл облыстың басшылары Журин және Хасенов жолдастарға қолда бар ішкі мүмкіншіліктерді неғұрлым толық пайдалану шараларын ойластыру, оның үстіне Жамбыл облысында Шу өзенінің төменгі алқабында шөп шабуды ұйымдастыру тапсырылды. Ақмола облысынан келген өкіл, шөп құрап барады, оның үстіне бұл жерде шыбын көп екен, олар адамдарға маза бермейді деген сылтаумен, Жамбыл облысында шөп шаптырудан бастартты. Журин және Хасенов жолдастар бұл өкілді қостады. Облыстық партия комитеті мен облыстық атқару комитетіне бірнеше мың жылқыны Жамбыл облысына айдап әкелу ұсынылды. Ал, облыстық партия комитетінің секретары Журин және облыстық атқару комитеті председателинің орынбасары Шаяхметов жолдастар жылқыны айдап әкелуге іс жүзінде кіріспей тұрып, Орталық Комитетке сентябрьдің аяқ шенінде мынадай телеграмма жіберді:

«Жеміштің жеткіліксіздігін ескеріп, біз Министрлер Советінің жарлығына сәйкес, Шу өзенінің төменгі алқабына жылқы айдауды ұйымдастырып, кезінде

руашылық станцияларының, машина-мелиорация станцияларының жеміш қорын жасаудағы ролін және бұған жауаптылығын мықтап күшейту керек;

үшіншіден, 1953 жылы шөп шабуға әзірлікті кәзірден бастау керек;

төртіншіден, беде, судан шөбін және басқа көпжылдық, біржылдық, шөптерді, жеміштің тамыр-жемісті және сүрленетін дақылдарды егу жоспарын декабрь ішінде әрбір колхоз бен совхозға жеткізіп, бүкіл егіс жоспарын тұқыммен қамтамасыз етуге тиісті шаралар қолдану керек және қысқы агротехникалық шараларды жүргізу керек. 1953 жылғы көктемгі егістің барысын қатты бақылап, жоспардың әрбір колхоз бен совхоз бойынша толық және асыра орындалуын қамтамасыз ету керек;

бесіншіден, жерді жайып суару жоспарын декабрь ішінде әрбір колхоз бен совхозға жеткізіп, 1953 жылы суарылуға тиісті шабындық учасктерді іріктен алуды январьда аяқтау керек, жұмыстың көлемін, қажетті материалдың, транспорттың және жұмыс күшінің көлемін белгілеп, қысқы жұмыстарды жүргізуге кірісу керек, барлық инженерлік және жай құрылыстарды көктемге дейін әзірлеп, көктемде жерді жайып суару мақсатымен кәзіргі ирригациялық құрылыстарды толық пайдалану мүмкіншілігі мәселелерін

д) Ауыл шаруашылығы министрлігі, Су шаруашылығының Жоғарғы басқармасы және олардың облыстық органдары МТС-терге, машина-малшаруашылық станциялары мен ММС-терге дара-дара басшылық жасап отыруы керек.

Мал қоралары мен электр станцияларының құрылысына айрықша көңіл бөлінсін

Қазақ ССР Ауыл шаруашылығы министрлігінің, Совхоздар министрлігінің және селолық құрылыс Жоғарғы басқармасының мәліметтері бойынша колхоздар мен совхоздардың барлық малы, жылқыны қоспағанда, қоралармен қамтамасыз етілген. Бірақ, кәзіргі қоралар көбінесе уақытша, қалай болса солай салынған, малды ойдағыдай күтуге жарамдылығы кем.

Осы жағдайды еске ала отырып, партия мен үкмет республиканың колхоздары мен совхоздарына барлық малды жақсы қоралармен толық қамтамасыз етуді кездеген құрылыс жұмыстарын өрістетуге көмек көрсетіп келеді. Қазақстанның колхоздары мен совхоздарына осы жұмыстар үшін орасан көп құрылыс материалдары беріліп отыр.

Ауыл шаруашылығы министрлігі, Совхоздар министрлігі, Қазақ ССР Министрлер Советінің жанындағы селолық құрылыс Жоғарғы басқармасы, облыстық ат-

Осы шараларды және басқа шараларды жүзеге асыру әрбір колхозды, әрбір совхозды жай және құнарлы жемішпен жыл сайын жеткілікті мөлшерде қамтамасыз етіп отыруға мүмкіндік береді.

сыяқты басқа да құрылыс материалдарын жеткізуде колхоздарға көмектесіп отыруға міндетті. Ауыл шаруашылығы министрлігінің басшылары, МТС, машина-малшаруашылық станциялары мен ММС директорлары бұл көмектің рақымшылық ету емес, қайта өздерінің тікелей міндеті екенін түсінуге керек.

Әрбір МТС-тің, машина-малшаруашылық станциясының және ММС-тің осы айтылған жұмыстарды жүргізуі олардың өндірістік-финанс жоспарларын жасаған кезде көзделуге тиіс, сөйтіп одан арғы уақытта бұл мәселелерде ешқандай түсінбеушілік болмауы керек.

Қазақ ССР Министрлер Советі селолық құрылыс Жоғарғы басқармасының жұмысын әдейі қарап, ағаш дайындауды жақсарту және колхоздарда мал қораларын салуға басшылықты күшейту жөнінде шаралар қолдануы керек.

Бұл істе Қазақстан тұтынушылар оді-

і беруді (турау, ұнтау, ұсату, булау) ымдастыру керек.

Жергілікті партия, совет және ауыл шаруашылық органдары жеміштің жұмысшының дұрыстығын кемінде он күнде рет тексеріп тұруға тиіс.

МТС-тер мен машина-малшаруашылық станциялары жемішті өңдеу, әзірлеуде колхоздарға зор көмек көрсетуге с. Мұның үшін республиканың Ауыл шаруашылығы министрлігі әрбір МТС-ке, машина-малшаруашылық станциясына еті тапсырмалар беріп, бұл тапсырмалардың орындалуын бақылап отыруы керек.

ол сыяқты, жемішпен жеткілікті тамасыз етілмеген колхоздар мен совхоздарға, артық жемі бар колхоздар мен совхоздар есебінен көмек көрсету керек. оға қардың жұқа кезінде, егінің әлі йналмаған сабағын жыйнауы ұйымғыру керек. Ақыр аяғында, жемішті қыстататын орындарға тасып алуы р колхоз бен совхозда, қандай жағда болса да осы декабьдің ішінде аяккерек.

ікінші мәселе — мал қораларын дұрыс еге тиімді пайдаланып, малдың суықтан е бораннан сақталуын қамтамасыз ету. **шінші мәселе** — колхоздар мен совхоздардың барлық мал фермаларын жаппамандығы бар кадрлармен жеткілік-

парын, жемішпен жыйнау, мал қораларын салу, құдықтар, бөгеттер, тоғандар жасау жоспарларын сөзсіз орындауды талап ету колхоздың кіріс- шығыс сметасының мезгілінде орындалуын қамтамасыз етуге тиіс. Ал кіріс-шығыс сметасын колхоздың жылдық жоспарларымен байланыстырмау сметаның кіріс бөлімінің толық орындалмауына әкеп соғады. Республика колхоздарының 1951 жылы ет, сүт, жүн, қарақол, жұмыртқа, тері тапсыру жоспарын орындамауынан ақшадай табыстың едәуір сомасын кем алуы тек осыдан және аудандық партия, совет, ауылшаруашылық органдарының кіріс-шығыс сметаларының орындалуын бақыламауынан болып отыр. 1952 жылы да істің жайы осындай.

Сонымен, жоспарлы тапсырмаларды колхоздарға мерзімінде жеткізу және кіріс-шығыс сметасын жасау мал санын көбейтіп, оның өнімділігін арттыру жоспарының орындалуын қамтамасыз ететін қажетті шарт болып табылады. Сондықтан партия, совет және ауылшаруашылық органдары бұл мәселеге айрықша көңіл бөліп отыруға тиіс.

Негізгі мәселелер осындай. Бұл мәселелерді дұрыс және ойдағыдай шешу мал шаруашылығын өркендету және малдың өнімділігін арттыру жоспарының тез орындалып қана қоймай, оның үстіне едәуір асыра орындалуын қамтамасыз етуге тиіс.

Жемішпен қоры — мал шаруашылығын ойдағыдай өркендетіп, оның өнімділігін арттырудың кепілі

боғарыда айтылғандай, ССРО Министрлер Советі тұрақты жемішпен қорын жасау ісінде бізге орасан зор материалдық көмек көрсетеді. Республикамызға көптеген тракторлар және пішен жыйнайтын машиналар әкелінетінін айтудың өзі бұл жеткілікті дәлел. Беде, судан шөбі е басқа көпжылдық, біржылдық шөп-егісінің көлемі ұлғайтылады. Шабын-тарды жайып суару мұндай шабын-тардың көлемін жыл сайын ұлғайта беруге мүмкіндік туғызады.

Малдың жемішпен қамтамасыз етілуінің негізгі себебі неде? Оның себебі жемішпен қорын орасан зор маңызына бұрынғысынан жете баға берілмей отырғандығында. Күнбе-күн ұқыптылықпен жұмыс істеп отырсақ, әрбір совхозды, әрбір колхозды жыл сайын жеткілікті жемішпен қамтамасыз ете алатынымыз күмәнсіз. Бірақ, партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшыларынақ осы жұмысты — ауданның, облыстың, республиканың ішкі мүмкіншіліктері есе-

Мұнымен бірге, партия, совет және ауылшаруашылық органдарының көп басшылары зиянды әдетті қолданып, жемішпенің кемісін мынадай үш қордың есебінен толықтырмақ болады: бірінші — қыс кеш түссе, жемішпені үнемдеу есебінен толықтырмақ, мұның өзі, әсіресе, былайғы жылдың жағдайында іске аспайтын есеп; екінші — малды азайту, яғни мемлекетке тапсыру есебінен үнемдемек, мұның өзі мал шаруашылығын өркендету және жемішпен жыйнау жоспарын орындауға тіпті де ұмтылдырмайды, сайын келгенде, мал санының азаюына әкеп соғады; үшінші — мемлекеттен пішен және астық-жем алу есебінен қамтамасыз етпек.

Орталық Комитеттің пленумы бұл әдетті мал шаруашылығын онан әрі өркендету ісіне зиянды деп тауып, колхоздардың, МТС-тердің, машина-малшаруашылық станцияларының, машина-мелиорация станцияларының, партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшыларынан тұрақты жемішпен қорын жасаудың батыл шараларын қолдануды талап етуге тиіс.

Ауыл шаруашылығы, Совхоздар, Су шаруашылығы министрліктері және Су шаруашылығының жоғарғы басқармасы тұрақты жемішпен қорын жасау мәселесінде жеткілікті икемділік, инициатива көрсетпей отырғанын ерекше атап өту қажет. Бұл ұйымдардың басшылары бірешыра реттерде оқылғалардың соңында қалып қойып, артқа қалушылық ниетті, тілемсектікті қолдан келеді.

Тұрақты жемішпен қорын жасау үшін не істеу керек? Мұның үшін:

біріншіден, колхоздардың, совхоздардың басшылары, аудандардың, облыстардың партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшылары мал шаруашылығын онан әрі өркендету үшін тұрақты жемішпен қорын жасаудың шешуші маңызы бар екенін өздерінің сөз жүзінде емес, іс жүзінде түсінетіндіктерін көрсетулері керек;

екіншіден, МТС-тердің, машина-малша-

да жұмысының қорытындысын тез арада шығарып, ғылымның табыстарын колхоз бен совхоз өндірісіне кеңінен енгізуге батыл кірісулері керек.

Мал шаруашылығын өркендету ісін: МТС-тер, машина-малшаруашылық станциялары және машина-мелиорация станциялары зор роль атқаруға тиіс. МТС-тер шөп шабулап бастап, малшаруашылық жұмыстарының аса маңызды түрлерін (құдықтар, бөгеттер, тоғандар жасау, қоралар салу және басқаларын) жыл санап көп қамтуда. Мұның үшін МТС-тер қажетті механизмдермен жабдықталуда. Машина-малшаруашылық станциялары мен машина-мелиорация станцияларын алатын болсақ, бұлар мал шаруашылығының қажеттерін басынан аяғына дейін өтеуге тиіс.

Мал шаруашылығы жөнінде біздің алдымызға қойылған жаңа міндеттерге сәйкес, МТС-тердің, машина-малшаруашылық станциялары мен ММС-тердің жұмысын жақсартудың ерекше маңызы бар.

Бұл ұйымдардың жұмысын жақсартудың мәнісі неде?

а) МТС, машина-малшаруашылық станциялары мен ММС басшылары бүкіл ауыл шаруашылығын, әсіресе мал шаруашылығын өркендетудегі бұл ұйымдардың ролін дұрыс түсінетін болуы керек;

б) МТС-терді, машина-малшаруашылық станциялары мен ММС-терді барлық механизмдерді мейлінше толық пайдалануды, бүкіл ауылшаруашылық (егіншілік және малшаруашылық) жұмыстарын дер кезінде, өте сапалы жүргізуді, озаттық пен прогресшілдіктің бәрін өндіріске енгізуді қамтамасыз ете алатын басшы және маман кадрлармен толықтыру керек;

в) техниканы сарқа пайдалана алатын мамандығы мол механизатор кадрларын даярлау керек;

г) жұмыстың өзіндік құнын үнемі кемітіп отыру керек.

Бізге үнемшілдікке жеткен және жетіп отырған МТС-тер бар. Мысалы, Калинин, Вибекшиқазак, Жанашар, Петропавл, Зырян, Летовочный МТС-тері 882.228 сом қаржы үнемдеп берді;

сының алтыншы съезіндегі кадрларының жайы және орналастыру ісі то болатын.

Ауылшаруашылыққа немесе дәлірек айтқанда, лығыммен тікелей байла туралы айтқанда, біз ең меткерлердің мынадай қаға аламыз: МТС, машина станциялары, ММС дир олардың саяси жұмыс жосарлары, совхоз директ бригадаларының бригадшылар, комбайншылар а низаторлар, колхоз председмаларының меңгеруші сауыншылар, жықақышл шоңқақышлар, колхоздар бастауын партия, комсның секретарьлары, село веттердің председателдер тия комитеттерінің секретық атқару комитеттеріні дері мен олардың орынбдык ауылшаруашылық бергерушілері, аудандық су бөлімдерінің меңгерушілер механиктер, инженерлер тер мен малдәрігерлері. шаруашылығының, әср уашылығының тағдырын лардың осы категорияла маңызды роль атқаратын рақ, партия мен үкметтің қауларына қарамастан, даярлау мәселесінде жұм тай жақсартып отырғаны мынадай мәліметтерден кө

а) ауылшаруашылық барлық системалары үшін уашылығы, Совхоздар, Ма лығы және Су шаруашыл тері, су шаруашылығыны қармасы, селолық құрылы қармасы, ауыл шаруашы лендірудің Жоғарғы басқ тізбегі бойынша жоғары : желі ауылшаруашылық мың әртүрлі маман керек

ИКАНЫҢ МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ОНАН ӘРІ ӨРКЕНДЕТУ ШАРАЛАРЫ ТУРАЛЫ

*Орталық Комитетінің секретары Ж. ШАЯХМЕТОВ жолдастың
тан КП Орталық Комитетінің II пленумында 1952 жылғы
1 декабрьде жасаған баяндамасы*

арлары, облыстық атқару аудандық атқару кәсіпкерлері және ауылдарының басшыларының жұмысын үнемі ап отыруға тиіс.

ның ішінде таңдаулы маңдастырушыларды жеке барлық жағынан зерттеу есебінен МТС-тер мен екторларын толықтыру

армаларының алдағы есеп аны кезінде колхоздар-дігіне таңдаулы маман-көп тарту керек.

арының кадрлармен қам-қарап шығып, бізде жақ-адрлары жоқ бірде-бір-дай етіп істі жолға қою-туды ойдағыдай өткізу-ті кадрлармен толықты-екенін есте ұстау керек.

сі партия комитеттері-енумдарының, министр-рының, аудандық атқа-ры облыстық атқару ко-ерінің және ауылдық-сессияларының, респуб-

Советі мәжілістерінің күн-ге тиіс. Мамандар жо-қорлық жасау —біздің

берді. Әсіресе, осы уақыттың ішінде Алма-ты, Ақмола, Гурьев, Семей, Қарағанды облыстарының колхоздары мен совхоздары малдың көп шығын болуына және орынсыз жұмсалыуына жол берді.

Осы қарардың және басқа қарарлардың бәрінде де төлдейтін малдарды сақтап, көбейту қажеттігі ерекше атап көрсетілген болатын. Бірақ, бұған да қол жеткен жоқ.

Мұндай жағдайды немен түсіндіруге болады? Мұндай жағдайды негізгі екі себеппен:

біріншіден, партиялық және мемлекеттік тәртіптің төмендігінен, тапсырылған іске жауапкершілік сезімінің жоқтығынан деп түсіндіруге болады.

Тәртіпсіздік ашықтан -ашық жасалады деп айтуға болмайды. Әдетте қаулылардың орындалмауына түрлі себептер айтылады. Бірақ, нақ осының өзі тәртіпсіздік, соның өзінде біздің халық шаруашылығы ісіне басшылық етуімізге ең хауіпті түрдегі тәртіпсіздік;

екіншіден, алынған қарарлардың орындалуын бақылаудың бірыңғай системасы жоқ.

Осыған байланысты бір мысал келтірейін:

Колхоздарда қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарын орындау ісіндегі елеулі кемшіліктер туралы мәселенің Вишнев аудандық партия комитеті бюросының мәжілісінде және ен-

табылады, сондықтан мұның өзі партияның қатарында болумен сыйыспайды».

Маленков жолдас Орталық Комитеттің партияның XIX съезіне есепті баяндамасында былай деді:

«Міндет—адамдарды іріктеп алуды және істің орындалуын тексеруді іс жүзінде орталық және жергілікті партия, совет және шаруашылық ұйымдарының басшылық жұмысындағы басты ісіне айналдыруда болып отыр. Істің орындалуын тексерудің мақсаты бәрінен бұрын кемшіліктерді ашу, заңсыздықтарды айқындау, адал қызметкерлерге кеңес беріп көмектесу, түзелуден кеткендерді жазалау және қабылданған қарарды орындау, тәжірибені зерттеу және осының негізінде, алға қойылған міндеттің неғұрлым дұрыс, тиімді, үнемді орындалуын қамтамасыз ету екендігін есте ұстау керек. Істің орындалуын тексеруге бюрократия қарауға жол беруге болмайды, қабылданған қарардың қателігі немесе дәл емес екендігі анықталса, оны бұзудан немесе түзеуден қорықпау керек. Істің орындалуын тексеру кадрларды іріктеп алудағы кемшіліктерді жою міндетіне тығыз байланысты; істің орындалуын тексерудің нәтижелеріне сәйкес нашар, жарамсыз, артта қалған, қыянатшыл қызметкерлерді жұмыстан шығарып, олардың орнына ең жақсы, жарамды, алдыңғы қатарлы, адал қызметкерлер алу керек; істің орындалуын тексеру мемлекеттік мүдделерді қорғайтын, істі алға бастыра

бар комитеті ерекше роль атқарады. Ама-қанша, біздің газеттер мен журналдардың барлығы бірдей мал шаруашылығы мәселелерін іскерлікпен жазып отырады деп біз айта алмаймыз. Бұған ең алдымен газет редакторлары кінәлі. Бірақ, сонымен бірге, Орталық Комитеттің насихат және үгіт бөлімі мен ауылшаруашылық бөлімі (Храмков және Кәрібжанов жолдастар) мал шаруашылығы мәселелерін дұрыс және іскерлікпен жазуда газеттерге көмектеспей отырғанын, ауылшаруашылық жылының тиісті кезеңдеріне аса маңызды және шешуші мәселелердің қандайына ерекше көңіл бөлу керек екенін айтып, оларға кеңес беріп отырмайтынын айту керек.

Газеттер, журналдар және радио мал шаруашылығы мәселелерін үнемі жазып, баяндап отыруға міндетті. Соның өзінде озат колхоздардың, совхоздардың, МТС-тердің, машина-малшаруашылық станцияларының жұмысын үнемі және іскерлікпен көрсетудің, сөйтіп, жұмыстың озат әдістері мен тәсілдерін көптің игілігіне айналдырудың маңызы өте зор. Сонымен қатар өздеріне жүктелген міндеттерді орындау ісінде жайбарақаттық, жауапкерсіздік жасайтын төкмейіл басшыларды қатты сынап отыру қажет.

Мәдени-ағарту мекемелері комитетінің (комитеттің председателі Мұстафин жолдас) орасан көп мәдениет ошақтары бар. Бірақ, бұл мәдениет ошақтары әлі күнге өте нашар пайдаланылады. Комитет қы-

орындамағанын мойындау керек. Бір мысал келтірейін.

Республиканың колхоздары мен совхоздары барлық дайындалған жемшөпті қыстайтын жерлерге тасуды 1—20 брыге дейінгі мерзімге аяқтауға міндетме алды. Мұны орындау үшін қажет мүмкіндіктердің бәрі бар еді. Бірде-бір облыс жемшөп тасуды тіпті декабрыға дейін де аяқтаған жоқ. Шөп тасу жөніндегі міндеттемелерім және ауыл шаруашылығы жөніндегі қанда да аса маңызды міндеттемелердің орындалмауының басты себебі мынада: партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшылары алынған міндеттеме умытып, колхоздардың, совхоздардың, МТС-тер мен машина-малшаруашылық станцияларының басшыларынан бұл міндеттемелерді орындауға жауапты етіп талап етпеді.

Социалистік жарыста озат колхоздар, МТС-терді, машина-малшаруашылық станциялары мен совхоздарды қуаттандырып отырудың үлкен маңызы бар.

1951 жылғы жарыстың қорытынды жөнінде, быыл февраль айында КСРО Министрлер Советі мен Қазақ КСР Орталық Комитетінің қаулысы бойынша Гурьев машина-малшаруашылық станциясына жұмысты жақсы істеу үшін Министрлер Советі мен Қазақ КСР Орталық Комитетінің ауыспалы

ауыл шаруашылығының барлық тарауларында қолдану керек және оларды өнім айырбасының кең системасына тартып дамыту керек, сөйтіп, колхоздар өзінің өнімі үшін ақша ғана алып қоймай, көбінесе қажетті бұйымдар алатын болуы керек. Мұндай система қаланың деревняға беретін өнімін өте мықтап көбейтуді керек етеді, сондықтан бұл системаны ерек-

Мал шаруашылығын өркендету ісіне басшылық ету дәрежесі күшейтілсін

Өсіп отырған талаптарға және партияның XIX съезі айна қойған орасан зор міндеттерге байланысты біз мал шаруашылығын өркендету ісіне басшылықты мейлінше жақсартып, оның дәрежесін арттыруымыз керек.

Бұл жұмысты Қазақстан КП Орталық Комитетінен, Қазақ ССР Министрлер Советінен, ауыл шаруашылығымен шұғылданытын республикалық министрліктер мен ведомстволардан бастау керек.

Біздің басшылығымыздағы ең елеулі жемшілік бұрынғысына үнемі бақылау болмауы салдарынан бірқатар жағдайда орындалмай қалатын саналуан қарарлар қабылдау болып табылады.

1952 жылы республиканың Министрлер Советі мен Қазақстан КП Орталық Комитеті мал шаруашылығы мәселелері жөнінде аз қаулы алған жоқ. Бұл қаулылардың бәрі орындалмай қалды, ешқандай пайда келтірген жоқ деп айтуға болмайды. Бұл қаулылардың белгілі бір пайдалы роль атқарғаны сөзсіз. Солай бола тұрса да, біз ойдағыдай нәтижелерге жете алмадық, соның салдарынан мал шаруашылығын өркендету жоспары, жемшөп дайындау және мемлекетке мал шаруашылығының өнімдерін — сүт, жүн және тері шикізаттарын тапсыру жоспары орындалмай қалды.

Кейбір аса маңызды қаулылардың қалай орындалып отырғанын қарап шығайық:

а) 1952 жылғы 29—31 мартта Орталық Комитеттің II пленумы болды. Пленум «1952 жылы мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарын орын-

дандық комитеттерінің секретарьлары, облыстық атқару комитеттері мен аудандық атқару комитеттерінің председателдері бұл іспен өздері шұғылданып, оның әрбір колхозда дұрыс жүргізілуіне қатаң бақылау жасауға, істің барлық тетігіне жете зер салып, мүмкін болған қателіктерді дер кезінде көріп, қажетті шаралар қолдануға тиіс.

дау және колхоздар мен совхоздарда қоғамдық малға тұрақты жемшөп қорын жасау жөніндегі республика партия ұйымдарының міндеттері туралы» арнаулы мәселе талқылады. Орталық Комитеттің пленумы бұл мәселе жөнінде партия, совет және ауылшаруашылық органдарының алдына нақты міндеттер қойды. Осыдан кейін мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік жоспарын орындау ісінде белгілі жақсарғандық болуға тиісті еді. Бірақ, олай болмай шықты.

б) 1952 жылғы 28—30 июньде Орталық Комитеттің III пленумы «Республиканың ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің Сталин жолдама жазған хатта алған міндеттемелерін орындау жөніндегі шаралар туралы» мәселе талқылады. Осыдан кейін не болды? Июль, август және сентябрь ішінде колхоздар мен совхоздарда көп мал шығын болды және орынсыз жұмсалды.

в) 20—24 сентябрьде Қазақстан Коммунистік партиясының VI съезі болды, ол мал шаруашылығын өркендету ісіне үлкен көңіл бөліп, республиканың барлық ұйымдарының алдына партияның XIX съезінің директивалары жобасынан және БК(б)П Орталық Комитетінің осы мәселе жөніндегі арнаулы нұсқауынан туатын тиісті міндеттер қойды. Солай бола тұрса да, республиканың колхоздары мен совхоздары октябрь айында малдың шығын болуына, орынсыз жұмсалыуына жол берді.

Сонымен, осы аса маңызды үш қаулыдан кейін колхоздар мен совхоздар малдың барлық түлігі бойынша көп малдың шығын болып, орынсыз жұмсалыуына жол

алдын ала келісу үшін облыстық партия комитеттері мен облыстық атқару комитеттеріне жіберілді. 1952 жылдың аяғына арналған колхоздар жөніндегі жоспарлы тапсырмаларды келісіп алу республика бойынша мынадай нәтиже берді. Мал санын азайтуды, материалдық-техникалық көмекті арттыруды сұрамаған бірде бір облыс жоқ. Тек Қызылорда, Көкшетау, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстары ғана қой санын азайтуды сұрамай отыр.

Облыстың басшылары азайтылған жоспарды жақтаған уақытта, олар мұны, әдетте, облыстың мұндай көрсеткішке осы уақытқа дейін жетпегенімен дәлелдейді. Бірақ, олар облыстың осындай көрсеткішке жете алатынын және жетуге тиіс екенін ешуақытта айтпайды.

Жоспар неғұрлым зор болса, басшылық дәрежесі-солғұрлым жоғары болуға тиіс, партиялық және мемлекеттік тәртіп күшті болуға тиіс, партияның қарарларын орындау жолында нағыз белсенді күрес солғұрлым жақсы ұйымдастырылуға тиіс.

Партияның Уставы бойынша, партия мүшесі:

«б) партия қарарларын орындау жолында белсенді жауынгер болуға міндетті. Партия мүшесі үшін партия қарарларын қосылып қана қою жеткіліксіз, партия мүшесі ол қарарларды жүзеге асыру жолында күресуге міндетті. Коммунистердің партия қарарларына селқос және формальдық түрде қарауы партияның жауынгерлік қаблетін әлсіретеді, сондықтан, мұның өзі партияның қатарында болумен сыйыспайды».

Уставта бұдан кейін былай деп жазылған: партия мүшесі:

«е) партияның барлық мүшелеріне бірдей міндетті партиялық және мемлекеттік тәртіпті сақтауға міндетті. Партияда екі тәртіп — басшыларға арналған бір тәртіп, қатардағыларға арналған екінші тәртіп болу мүмкін емес. Партияның барлық коммунистер үшін, бұлардың сіңірген еңбегі мен қызмет орнына қарамастан, бір ғана тәртібі, бір ғана заңы бар. Партиялық және мемлекеттік тәртіпті бұзу партияға зиян келтіретін үлкен күнә болып

белгілі колхоз бен совхоздың нақты міндеттері мен жағдайларына байланыстырылып жүргізілуіне тиіс. Колхоздар мен совхоздардың бастауын партия ұйымдары секретарьларының әрбір әңгіменің алдында үгітшілерге нұсқау беруі, олардың белгілі колхоздағы немесе совхоздағы істің жайын еске ала отырып, әңгіменің мазмұнын дұрыс белгілеуіне көмектесіп отыруы өте маңызды іс.

Үгітшілерді қажетті материалдармен, әдебиетпен үнемі жабдықтап, озат тәжірибе жөніндегі фактілерді оларға хабарлап отыру керек, сөйтіп бұл тәжірибені неғұрлым тез меңгеріп, оны пайдалы іске қолдану керек.

Колхоздар мен совхоздардың бастауын партия және комсомол ұйымдары мал шаруашылығының нақты мәселелерін үнемі, көмінде айып бір рет талқылап отыруға, мал шаруашылығының жайын коммунистерге, комсомолдерге және барлық колхозшыларға мәлім етіп отыруға, кездескен қиыншылықтарды солармен бірлесіп отырып жоюға, мал шаруашылығын өркендету жөнінде алдымызға қойылған міндеттердің орындалуын қамтамасыз етуге тиіс.

Коммунистер мен комсомолдерді мал шаруашылығының шешуші учасқтеріне дұрыс орналастыру керек. Соның өзінде мал шаруашылығында істейтін коммунистер мен комсомолдердің авангардтық ролін қамтамасыз етіп, олардың малды аман сақтап, онан әрі көбейту үшін, малдың өнімділігін арттыру үшін қалай күресу керек екенін басқа колхозшылар мен совхоз қызметкерлеріне өз өнегесімен көрсетіп отырулары қажет.

Бұқара арасында саяси жұмысты күшейте отырып, колхоздар мен совхоздардың партия ұйымдары партияда жоқтармен байланысты күн сайын нығайтып отыруға, активтерді өз төңірегіне топтастырып, соларға сүйеніп, солар арқылы колхозшылар мен совхоз қызметкерлерін алдымызға қойылған міндеттерді орындау ісіне жұмылдыруға тиіс.

Партия мен үкметтің мал шаруашылығы жөніндегі қарарларын насихаттауда біздің газеттер, журналдар және радиоба-

сенов жолдас мүшелерінің шаруашылығын мылдыру керулары қажешелерінің ма нақты мінде мен комсомол да, Қазақстан кәсіподақ к талқылап, он ның аса маң уашылық жй йынша үнемі

Сауда, ден ту және бай дында бұрын кәсіп және а діксіз жабдып көмек көрсету рын оқытуды ның отардағы ұйымдастыруд

Біздің парт өркендету ісін келді, әлі де қараның твор туатын жаңа лінше қолдап, бірге жарысқа малдыққа, ба науқаншылды отырады.

Міне, сонды ұйымдастыру маңызды мінд тиялық -ұйым жұмыстың тү лады.

Сталин жол ған міндеттем күресе отырып хоздар, МТС-те деттемелерді а мал санын он ділігін арттыр шылық өнімде зімінен бұрын Дегенмен, міндеттемелерін

Әлдің ұлы қамқорлығы

өнеркәсіп пазарлары картоткалар-
Советі мен БК(б)П Орталық
ыққанғына бес жыл толуына)

Әлдің елімізде өз қарқынмен асыз етіледі. Әлдің өркендеуі, жолдас, бәсеке бұл принципіне қарай түрде еңбекшілердің есін үздіксіз ырылады. Халықтар сис-те-рына деген қалық негізі қоғам жар-улегі ілгері бұқарасының тыра береді. Әлдің тарихи аяндамасында арлық сала-ар совет қо-е мәдениет руға мүмкін-етті. Бұл за-ниже болуы Әлдің елімізде етудің мақса-тырған мате-терін толық адаы.

тегенде жұмысшылар мен қызметшілердің нақтылы табысы 1940 жылғымен салыс-тырғанда 1951 жылы, шамамен, 57 про-цент артық болды, ал, шаруалардың нақ-ты табысы осы мерзім ішінде, шамамен, 60 процент артты.

Жаңа бесжылдықта көпшілік қолды тұ-тыну заттарының бөлшек сауда бағасы онан сайын кемітіледі. Бағалардың үздік-сіз кемітілуі жұмысшылар мен қызметші-лердің нақты еңбекақысының және шар-уалар табысының үздіксіз өсуінің негізі болып табылады. Бесжылдықтың ішінде бөлшек сауда бағаларының кемітілуін есеңке алғанда, жұмысшылар мен қызмет-шілердің нақтылы еңбекақысы кемінде 35 процент өседі. Жұмысшылар мен қыз-метшілерді әлеуметтік хауісіздендіруге бесжылдықтың ішінде мемлекет тарапы-нан босатылатын қаржы 1950 жылғымен салыстырғанда, шамамен, 30 процент көбейеді.

Колхозшылардың еңбек өнімділігінің арттырылуы, колхоз өндірісінің өсуі, жер шаруашылығы мен мал шаруашылығы өнімнің молаюы колхозшылардың ақша-лай және заттай табысының кемінде 40 процент артуына мүмкіншілік туғызады.

Бесінші бесжылдықта тұрғын үй құ-рылысы жағдайын онан әрі жақсарту мақсатында тұрғын үй құрылысы едәуір дәрежеде кең көлемде жүзеге асырылады. Қалалар мен жұмысшы поселкелерінде мемлекеттік құрылыс тарапынан жаңа бесжылдықта жалпы көлемі 105 миллион шаршыметрге жуық тұрғын үй алаңын пайдалануға беру көзделіп отыр.

Халықтың материалдық және мәдени дәрежесінің өсуі, медициналық қамтудың

ШОПАН

Жылжып таудың құзынан,
Сырғанап өзен мұзынан,
Сокты кенет ақ боран,
Тонды орман сызынан.

Қатарласып жылжыған,
Секілді көп ақ жылан,
Ирелендеп, тіміскіп,
Зарланып, өксіп жылаған.

Сонынан еріп берісі,
Алмақ болып өрісті,
Ұмтылды колхоз қойына,
Шопан көнбей керісті.

Ұйытқып боран көлбеді,
—Малынды бакқан бер! —деді.
Шопан басты шайқады,
Жалғыз тоқты бермеді.

Сокты дауыл ышкынып,
Айнала шулап ысқырып,
Әкелердей шопанды,
Ат үстінен ұшырып.

—Оңай деме шалынды,
Алмайсың, —деді, —табынды,
Көсемге берген сертім бар,
Өсірем, сактап малымды!

Ақыры жеңді әлгі шал,
Қораға кірді барлық мал.
Қорасы жылы, шөбі мол,
Істесін боран не амал?!

Жаз келіп, жайлы жел есті,
Мал көбейіп, төл өсті.
Жасарып орман, көл шалқып,
Жайлаудың сәні келісті.

Сол шопан болып даңқты,
Москваға барыпты.
Партияның атынан,
Зор сыйлықты алыпты.

Әли МҰСАҚАНОВ.

Жылқышының ерлігі

Ұзақ тебіннен кешке қарай ауылға
қайтарылған колхоз жылқысы ауыл

Халықтардың бейбітшілікті қорғау Конгресінің ашылуы

ВЕНА, 12 декабрь. (СОТА). Бүгін Ве-нада «Концертхауз» үлкен концерт залы-да орта -европа уақыты бойынша төрт сағат 45 минутта халықтардың бейбітші-лікті қорғау Конгресі ашылды. Зал көк полотнолармен, бейбітшілік эмблемалары-мен және Конгреске өкілдері қатынасып отырған, жер шарының барлық елдерінің мемлекеттік жалауларымен безендірілген. Конгреске екі мыңдай делегаттар жыйнал-ды. Делегаттардың біразы әлі келіп жет-кен жоқ. Конгреске көптеген қонақтар мен 150-ден аса журналистер қатынасып отыр.

Бүкіл дүниежүзілік Бейбітшілік Советі-нің бас сөкретары Жан Лаффит Конгрес-

тің президиумының құрамын 150 адамнан сайлауды ұсынды. Конгреске қатысушылар бірауыздан президиум сайлады.

Конгресті Бүкіл дүниежүзілік Бейбітші-лік Советінің председателі профессор Фредерик Жолио-Кюри ашты. Ол құт-тықтау сөз сөйлеу үшін бейбітшілікті қор-ғаушылардың Австрия Советінің председа-телі Кастор Эрвин Кокке сөз берді.

Бұдан кейін халықтардың бейбітшілікті қорғау Конгресінің міндеттері туралы про-фессор Жолио-Кюри кіріспе сөз сөйледі. Оның трибунаға шығуын бүкіл залда отырғандар ұзаққа созылған ду қолшапа-лактаумен қарсы алды.

Қытай-Совет достығы айлығының аяқталуына арналған Шанхайдағы салтанатты мәжіліс

ШАНХАЙ, 11 декабрь. (СОТА). Кеше Шанхайда қытай- совет достығы айлығы-ның аяқталуына байланысты салтанатты мәжіліс болды, оған 2 мыңнан аса адам қатысты.

Мәжілісте сөз сөйлеген қытай- совет достығы Қоғамының Шанхай бөлімшесі председателінің орынбасары Пань Хань-нянь айлықтың барысында қытай- совет достығын одан әрі нығайту жолындағы қозғалыстың орасан зор көлемі мен жал-пы халықты қамтығанын атап көрсетті. —Айлықтың барысында, —деді ол, —баян-дамалар жасаудың, совет кинофильмдерін

көрсетудің, совет мәдениеті мен искуст-восының қайраткерлерімен кездесулер ұйымдастырудың арқасында Шығыс Қы-тай мен Шанхайдың халқы Совет Одағы-ның тұрмысымен, оның коммунистік құ-рылыстағы табыстарымен танысуға мүм-кіндік алды, сөйтіп, өзінің социализм жә-не коммунизм жөніндегі көзқарасын ке-ңейтті.

Сөзінің қорытындысында Пань Хань-нянь Шанхай мен Шығыс Қытайдың қы-тай- совет достығы Қоғамының мүшелері орасан көбейе түскенін дәлелдейтін цифр-лар келтірді.

Азия халықтары бейбітшілікті тілейді

Азия мен Тынық мұхит елдеріндегі бейбітшілікті жақтаушылар Конгресіне қатысқан американ делегаттарының мәлімдемесі

НЬЮ- ЙОРК, 11 декабрь. (СОТА). Азия мен Тынық мұхит елдеріндегі бей-бітшілікті жақтаушылар Конгресінен қай-

—Бейбітшілікке жету үшін, —деп мә-лімдеді ерлі- зайыпты Кэрнелер, —Қорек туралы мәселе бойынша әділетті келіссөз-

бет дәрежесін үздіксіз арттыру жөнінз темі қамқорлық жасау партиямыз бен өміміздің негізгі міндеті болып табылады. Сталин жолдас жоғарғы техника өгізінде социалистік өндірісті үздіксіз іру және жетілдіру жолымен бүкіл қоамның материалдық және мәдени қажеттерін әрқашан толық қанағаттандырып, ыру социализмнің негізгі экономикалық нының ерекше сыпаттары болып табыды деп үйретеді, халықтың әл-ауқат

бесжылдық жөніндегі директиваларында есбет халқының материалдық әл-ауқаты мен мәдени тұрмыс дәрежесін, онан әрі арттыруға деген қамқорлық айқын көрсетілген.

Жұмысшылар мен қызметшілердің ақшалай, шаруалардың ақшалай және заттай табысының артуы, көпшілік тұтынатын товарлар бағасының кемітілуі және мемлекеттен берілетін көмектің көбеюі нәтижесінде әрбір жұмыс істеуші адамға есен-

отырып, социалистік шаруашылықтың барлық салаларын өркендетуде аса көрнекті нәтижелерге ие болуда. Бұл Ленин —Сталин партиясының ұйымдастырушылық және коммунизмнің жеңісіне қарай алға бастаушы күшінің игі жемісі болып табылады. Социалистік мемлекетті Ленин —Сталин партиясының алға бастауы совет халықтарының материалдық және мәдениет дәрежесін үздіксіз арттырудың қайнар бұлағы болып табылады.

герушісі Кривошея жолдас әдебиет кітаптарын насихаттап, үнемі әңгімелер өткізіп отырады.

Жуырда кітапханада кітап оқушылар жыйналысы өткізіліп, белсенді кітап оқушылардан кітапхана Советі сайланды, сол сыяқты, декабрь айының жұмыс жоспары бекітілді. Жоспарда декабрың аяқ шенінде латыш жазушысы Сталиндік сыйлықтың лауреаты В. Лацисің «Жаңа жиекке» деген кітабы бойынша әдеби конференция өткізу қарастырылды.

Ғ. ХОДЖАЕВ.

Жаппай жазылды

Газет, журналдарға ерте бастан жазылу оларды уақытылы алып тұрудың кепілі болып табылады. Осыны ескерген Совет ауданындағы Ленин атындағы колхоздың колхозшылары мен интеллигенттері 1953 жылдың газет, журналдарына ноябрь айынан бастап жазыла бастады. Пochтa бөлімінің бастығы Надежда Косенко жолдас колхоз партия ұйымының көмегімен колхозшылар арасында газет, журнал таратуды ойдағыдай ұйымдастырды. Соның нәтижесінде берілген лимит толық меңгерілді.

Жаңа жылдың газет, журналдарына осы колхоздағы Рублевка жетіжылдық мектебінің мұғалімдері асқан ұйымшылдықпен жазылды, Олар 700 сомның газетіне, 500 сомның журналына жазылды.

Қ. ӘБДІҚАЛЫҚОВ.

ӨНДІРІС КОМБИНАТЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫ

Үстіміздегі жылы Приешім аудандық өндіріс комбинаты жаңа тігін цехын салып, оған 20 іс машина орнатты.

1953 жылы өндіріс комбинаты кірпіш зауыды және жегу әбзелдер жасайтын мастерской құрылысын салуға кіріседі.

газетнің хабарлауын
кодағы жағдай мейл
пында көрінеді.

Адамдарды ату
халқын жаппай түт
нысты бүгінгі күн қ
рияланған. Француз
ры Марокко халқын
луінен хауіптеніп, Қ
тұратын кварталдар
ты бірқатар төтенше

ШВЕЙЦАРИ

ПАРИЖ, 11 дека
пресс агенттігінің Б
барына қарағанда, І
циясының одақтық
департаментінің бас

«УДАРНИК»

«УКРАИНА ДА

Сеанс 4-те бастала
Касса сағат 3-тен

Солтүстік Қаза
сіпшілік одағыны
баскармасы көм
жүктер тасу үші
тіндігін қала жү
салады.

Бұл жөнінде м
түсінік алуға
қаласы, Пролета
үй, телефон 5-04

Петропавл қаласы,
49-үйде тұрушы Ви
маков Петропавл қал
сі, 27-үйде тұруш
Шумаковадан айрыл
берді.

Іс Петропавл қала
халық сотында қара

П а р т и я ұ й ы м д а р ы н д а

ақтауыш партия ұйымдарының жұмысы туралы

Октябрь аудандық партия комитетінің сағында болып өткен пленумы Жамбыл атындағы колхоз партия ұйымының жұмысы туралы мәселе талқылады. Партия ұйымының секретары Сайдуов жолдас аяндама жасады.

Баяндамашы және жарыссөзге шығып өз сөйлеуші жолдастар колхоз партия ұйымы соңғы кезде өзінің жұмысын бір-з жақсартқанын айтты. Коммунистердің асым көпшілігі колхоз өндірісінің шешуші учасктерінде жұмыс істейді. Колхоз тітшілері егіс бригадалары мен мал фермаларындағы колхозшылар арасында партияның XIX съезі материалдары жөнінде сауыстап газет оқиды, әңгімелер өткізеді.

Дегенмен, Жамбыл атындағы колхоз партия ұйымының жұмысында көп кемшіліктер бар. Партия жыйналысы сирек өтеді. Кейбір коммунистерге партиялық тапсырмалар берілмеген.

Пленумға қатысушылар колхоз партия ұйымының жұмысындағы кемшіліктерді батыл ашумен бірге, аудандық партия комитетінің бастауыш партия ұйымдарына күнбе-күн нақтылы көмек көрсетпейтінін атап көрсетті.

Съезд материалдарын насихаттауда (Тілші хаттарына шолу)

Редакцияға ауыл-село тілшілерінен келіп жатқан хаттар Преснов ауданында партияның XIX съезінің материалдарын насихаттау ісінің барысы күннен-күнге кең өріс алып отырғанын баяндайды.

—Бұл күндері,— деп жазады аудандық партия комитетінің насихат және үгіт бөлімінің меңгерушісі Байбатыров жолдас,—колхоз, совхоз және мекеме бастауыш партия ұйымдарының барлық жұмыстары еңбекшілер бұқарасына партияның XIX съезінің материалын кеңінен насихаттау мақсатына бағытталған. Үгітшілер тобының құрамы саяси сауатты, үгіт-бұқаралық жұмыстан тәжірибелері мол коммунистер мен партияда жоқ интеллигенция, әсересе, оқытушылар мен ауылшаруашылық мамандары есебінен толықтырылды.

Көзір аудан колхоздары мен совхоздарында 700-ден астам үгітшілер жұмыс істеп жүр.

Съезд материалдарын насихаттау ісі үгітшілердің әңгімелерімен ғана тынып отырған жоқ. Аудандық партия комитетінің жанындағы құрамында 24 адамы бар баяндамашылар тобы съезд материалдарын насихаттауда бірсыпыра жұмыс істеуде. Аудандық партия комитетінің сек-

ретарьлары Долженко, Бектбаев жолдастар және басқа да басшы партия, совет қызметкерлері еңбекшілер алдында съезд материалдары жөнінде 4—5 рет саяси баяндамалар жасады. Осы сыяқты, съезд материалдарын насихаттау ісіне көрнекі үгіттің барлық түрлері толық пайдаланылуда. Мал фермаларындағы қызыл мүйістер, жөндеу мастерскойлары, оқу үйлері және басқа осы сыяқты, көпшілік орындары бесінші бесжылдықтың директиваларын насихаттайтын диаграммалармен, фото монтаждармен жабдықталуда.

Тілші Скибеский жолдас өзінің хатында Молотов атындағы колхозда үгіт пункті ұйымдастырылғанын хабарлады. Үгіт пункті колхоз клубының жарық, жылы, кең бөлмелерінің біріне орналасқан. Үгіт пункті колхозшылардың құрметті орнына айналды. Мұнда келген адамдар съезд материалдары жөнінде газет, журналдарды оқиды, үгітшілердің әңгімелерін, саяси баяндамаларын тыңдайды.

Осы сыяқты, тілшілер Кенжетбаев, Зырин жолдастар өздерінің хаттарында «Баян», Калинин атындағы колхоздарда съезд материалдарын насихаттау ісі кеңінен ұйымдастырылғанын жазады.

РЕДАКЦИЯ МЕН ОБЛЫСТЫҚ ГАЗЕТТЕР БАСПАСЫНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй. ТЕЛЕФОНДАР: редактор —1-86, редакторд партия және ауылшаруашылық бөлімдері — 2-36, өнеркәсіп-транспорт және тілшілер бөлімдері—1-33-2, корректорлар бюросы— 4-39, Газет баспасы —0-22, газет табыс